

Ανασκόπηση 2025:

Υποθέσεις της Κύπρου στο
Ευρωπαϊκό Δικαστήριο
Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

NUP Παρατηρητήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

No. 1/2026

Συγγραφέας Μαριάννα Συμεωνίδη

NUP Παρατηρητήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφος

📍 Λεωφόρος Δανάης 2, 8042, Πάφος, Κύπρος

✉ hro@nup.ac.cy

🌐 <https://www.nup.ac.cy/research/nup-human-rights-observatory/>

f [Human Rights Observatory](#)

📷 [Human Rights Observatory](#)

Με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος

Εισαγωγή

Η παρούσα αναφορά επικεντρώνεται στις υποθέσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ) που αφορούν την Κυπριακή Δημοκρατία και για τις οποίες πάρθηκε απόφαση το έτος 2025. Η παρακολούθηση των σχετικών νομικών αποφάσεων, αποτελεί μια σημαντική διαδικασία αξιολόγησης της συμμόρφωσης της χώρας με τις υποχρεώσεις της βάσει της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ), συμβάλλοντας στην ενίσχυση του κράτους δικαίου και της προστασίας των θεμελιωδών ελευθεριών.

Υπόθεση Ιωαννίδου κατά Κύπρου (αρ. 32879/18, απόφαση 16.01.2025)¹

Η υπόθεση αφορούσε τη χρήση της ιδιοκτησίας της κ. Ιωαννίδου από την Ειρηνευτική Δύναμη του ΟΗΕ στην Κύπρο (UNFICYP) χωρίς τη συγκατάθεσή της και χωρίς καταβολή μισθωμάτων. Το ΕΔΑΔ διαπίστωσε ότι ο περιορισμός της πρόσβασής της στη συγκεκριμένη περιοχή δεν συνιστούσε παραβίαση του δικαιώματος προστασίας της περιουσίας, όμως η άρνηση του κράτους να της καταβάλει μίσθωμα για τη συνεχιζόμενη χρήση του σπιτιού της παραβίασε το δικαίωμά της στην περιουσία (άρθρο 1 Πρώτου Πρωτοκόλλου), αναγνωρίζοντας τα ιδιοκτησιακά δικαιώματα της κ. Ιωαννίδου εντός της νεκρής ζώνης. Για αυτόν τον λόγο, αποφάσισε ότι το Κράτος οφείλει να καταβάλει στην προσφεύγουσα 10.000 ευρώ για υλική και ηθική βλάβη και 12.000 ευρώ για έξοδα και δαπάνες.

Υπόθεση Χ κατά Κύπρου (αρ. 40733/22, απόφαση 27.02.2025)²

Η υπόθεση αφορούσε τον χειρισμό από τις αρχές της καταγγελίας ομαδικού βιασμού μίας Βρετανίδας υπηκόου στην Αγία Νάπα το 2019, καθώς και την εξαναγκασμένη ανάκληση της αρχικής καταγγελίας της. Το ΕΔΑΔ έκρινε ομόφωνα ότι η Κυπριακή Δημοκρατία παραβίασε τις θετικές της υποχρεώσεις βάσει των άρθρων 3 (απαγόρευση απάνθρωπης/εξευτελιστικής μεταχείρισης) και 8 (δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής ζωής) της ΕΣΔΑ. Το Δικαστήριο υπογράμμισε σοβαρές ελλείψεις στην έρευνα και δίωξη της υπόθεσης, εντοπίζοντας την παραβίαση των προαναφερόμενων άρθρων και επιδικάζοντας στην προσφεύγουσα 20.000 € για ηθική βλάβη και 5.000 € για τα δικαστικά έξοδα.

Υπόθεση Ν.Τ. κατά Κύπρου (αρ. 28150/22, απόφαση 03.07.2025)³

¹ European Court of Human Rights, *Ioannides v. Cyprus*, Application no. 43285/13, Judgment of 16 January 2025. Available at: <https://hudoc.echr.coe.int/fre?i=001-238811>

² European Court of Human Rights, *X v. Cyprus*, Application no. 40733/22, Judgment of 27 February 2025. Available at: <https://hudoc.echr.coe.int/fre?i=001-241992>

³ European Court of Human Rights, *N.T. v. Cyprus*, Application no. 28150/22, Judgment of 3 July 2025. Available at: <https://hudoc.echr.coe.int/?i=001-243885>

Η υπόθεση αφορούσε την ανεπαρκή διερεύνηση μιας καταγγελίας βιασμού και υιοθέτηση στερεοτυπικών αντιλήψεων εκ μέρους των αρχών. Το ΕΔΑΔ έκρινε ότι οι αρχές δεν διεξήγαγαν αποτελεσματική έρευνα και ενστερνίστηκαν δια φυλετικά στερεότυπα, εκθέτοντας την προσφεύγουσα σε δευτερογενή θυματοποίηση. Διαπιστώθηκαν παραβιάσεις του άρθρου 3 (υποχρέωση διερεύνησης), του άρθρου 8 (σεβασμός ιδιωτικής ζωής) και του άρθρου 14 (απαγόρευση διακρίσεων). Η Κυπριακή Δημοκρατία καταδικάστηκε να καταβάλει 20.000 € για ηθική βλάβη και 15.470 € για δικαστικά έξοδα.

Υπόθεση Αρβανίτη and Phileleftheros Ltd κατά Κύπρου (αρ. 49917/22, απόφαση 03.07.2025)⁴

Η υπόθεση αφορούσε την καταδίκη για δυσφήμιση του δημοσιογράφου Χρήστου Αρβανίτη και της εφημερίδας «Ο Φιλελεύθερος», μετά τη δημοσίευση άρθρου το 2007 που επέκρινε τον γνωστό δικηγόρο C.K. σχετικά με την ανάκτηση έργων τέχνης της οικογένειάς του από τα κατεχόμενα. Το άρθρο, το οποίο χαρακτήριζε τις ενέργειες του δικηγόρου ως "επαναγορά από κλέφτες", προκάλεσε αγωγή για δυσφήμιση, με τα κυπριακά δικαστήρια να επιδικάζουν αποζημίωση ύψους 12.000 ευρώ υπέρ του C.K. Το ΕΔΑΔ έκρινε ομόφωνα ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 10 της ΕΣΔΑ (ελευθερία της έκφρασης). Το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι το δημοσίευμα αναφερόταν σε ζήτημα δημοσίου ενδιαφέροντος (δηλαδή την αποκατάσταση περιουσιών στα κατεχόμενα). Επίσης, σημείωσε ότι η γλώσσα του άρθρου ήταν καυστική αλλά ενέπιπτε στα όρια της δημοσιογραφικής ελευθερίας και αποτελούσε αξιολογικές κρίσεις. Τα εθνικά δικαστήρια απέτυχαν να σταθμίσουν επαρκώς το δικαίωμα της ελευθερίας της έκφρασης έναντι της προστασίας της φήμης του C.K., και υιοθέτησαν υπερβολικά αυστηρή προσέγγιση. Για αυτό, το ΕΔΑΔ αποφάσισε ότι το Κράτος οφείλει να καταβάλει στους προσφεύγοντες 24.980,43 ευρώ για υλική ζημιά, 6.500 ευρώ για ηθική βλάβη και 8.919,02 ευρώ για έξοδα και δαπάνες.

⁴ European Court of Human Rights, *Arvanitis and Phileleftheros Ltd v. Cyprus*, Application no. 49917/22, Judgment of 3 July 2025. Available at: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-243887>

Υπόθεση Σάκκου κατά Κύπρου (αρ. 4429/23, απόφαση 10.07.2025)⁵

Ο προσφεύγων, ο οποίος είχε καταδικαστεί για υπόθεση ναρκωτικών, ισχυρίστηκε ότι η δίκη του δεν ήταν δίκαιη επειδή η καταδίκη του βασίστηκε κυρίως στη μαρτυρία συνεργού χωρίς επαρκείς εγγυήσεις αξιοπιστίας. Το ΕΔΑΔ, με πλειοψηφία, έκρινε ότι δεν υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 §1 (δικαίωμα σε δίκαιη δίκη). Στην απόφαση τονίζεται ότι τα κυπριακά δικαστήρια προσέγγισαν με επιφυλακτικότητα και λεπτομερή αιτιολόγηση τη μαρτυρία του συνεργού, την οποία ενίσχυαν και άλλα ανεξάρτητα αποδεικτικά στοιχεία (όπως δεδομένα επικοινωνιών), ενώ δόθηκε στον προσφεύγοντα η δυνατότητα να εξετάσει και να αντικρούσει τον μάρτυρα κατηγορίας.

Υπόθεση Γεωργίου Παπαδόπουλου κατά Κύπρου (αρ. 21454/21, απόφαση 09.10.2025)⁶

Η υπόθεση αφορούσε την επανειλημμένη ακύρωση της ανακήρυξης του Γεωργίου Παπαδόπουλου ως βουλευτή Λεμεσού μετά τις εκλογές της 22ας Μαΐου 2016. Αν και το κόμμα Solidarity είχε κερδίσει μία έδρα, η αρχικά εκλεγείσα υποψήφια αρνήθηκε να την αναλάβει πριν την έναρξη της θητείας. Ο προσφεύγων, ως πρώτος επιλαχών, ανακηρύχθηκε βουλευτής τρεις φορές, αλλά κάθε φορά το κυπριακό Εκλογοδικείο ακύρωνε την ανακήρυξη, λόγω απουσίας σαφούς και συνταγματικά επιτρεπτής ρύθμισης για έδρα που «δεν καταλήφθηκε». Παρά τις διαδοχικές νομοθετικές και συνταγματικές τροποποιήσεις, η έδρα παρέμεινε κενή για μεγάλα χρονικά διαστήματα. Το ΕΔΑΔ έκρινε ομόφωνα ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 3 του Πρωτοκόλλου αριθ. 1 της ΕΣΔΑ (δικαίωμα σε ελεύθερες εκλογές - δικαίωμα του εκλέγεσθαι και ελεύθερη έκφραση της λαϊκής βούλησης), καθώς οι αρχές απέτυχαν να εξασφαλίσουν προσβάσιμο και προβλέψιμο νομικό πλαίσιο για την επίλυση της κατάστασης, οδηγώντας σε νομικό αδιέξοδο που ματαίωσε την έκφραση της λαϊκής βούλησης. Το Δικαστήριο επιδίκασε 8.000 ευρώ για ηθική βλάβη, ενώ απέρριψε τις αξιώσεις για υλική ζημία και δικαστικά έξοδα.

⁵ Sakkou v. Cyprus, no. 4429/23, Judgment (Merits and Just Satisfaction), ECHR, 10 July 2025, final 10 October 2025. Available at: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-244017>

⁶ Papadopoulos v. Cyprus, no. 21454/21, Judgment (Merits and Just Satisfaction), ECHR, 9 October 2025, pending finality. Available at: <https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22itemid%22:%5B%22001-245104%22%5D%7D>

Υπόθεση Κωνσταντίνου και άλλων κατά Κύπρου (αρ. 77396/14, απόφαση 13.11.2025)⁷

450 Κύπριοι δημόσιοι υπάλληλοι και συνταξιούχοι προσέφυγαν στο ΕΔΑΔ για τις μειώσεις στους μισθούς και τις συντάξεις τους, βάσει νόμων του 2011-2012, κατά τη διάρκεια της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης. Το ΕΔΑΔ διαπίστωσε ότι οι περικοπές αυτές ήταν σχετικά μικρές σε ποσοστό, περιορισμένης διάρκειας (5 έως 10 χρόνια) και δικαιολογημένες εξαιτίας της δεινής οικονομικής κατάστασης της Κύπρου εκείνη την περίοδο. Έκρινε συνεπώς ότι δεν υπήρξε παραβίαση ούτε του δικαιώματος σε δίκαιη δίκη (άρθρο 6) ούτε του δικαιώματος στην περιουσία (άρθρο 1 του Πρώτου Πρωτοκόλλου), καθώς τα εγχώρια δικαστήρια ερμήνευσαν διεξοδικά τη νομοθεσία και στάθμισαν προσεκτικά την επέμβαση στα δικαιώματα των προσφευγόντων σε σχέση με το γενικό συμφέρον της κοινότητας.

Υπόθεση Iosif κατά Κύπρου (αρ. 11500/23, απόφαση 25.09.2025)⁸

Η υπόθεση αφορούσε καταγγελία κατά της Κυπριακής Δημοκρατίας σχετικά με παραβίαση του τεκμηρίου αθωότητας του προσφεύγοντος, λόγω του τρόπου με τον οποίο τα εθνικά δικαστήρια διατύπωσαν κρίσεις σε ποινική διαδικασία που συνδεόταν με άλλα πρόσωπα. Ο προσφεύγων κατηγορήθηκε ως οργανωτής απόπειρας δολοφονίας, αλλά δεν είχε ακόμη δικαστεί όταν οι δύο φερόμενοι συνεργοί του δικάστηκαν και καταδικάστηκαν χωριστά. Οι αποφάσεις των κυπριακών δικαστηρίων που καταδίκασαν τους συνεργούς (το 2021 και 2022) ανέφεραν το όνομα ή το ψευδώνυμο του προσφεύγοντος περίπου 100 φορές, περιγράφοντας λεπτομερώς τον ρόλο του στο έγκλημα. Το ΕΔΑΔ έκρινε ότι η διατύπωση και ο μεγάλος αριθμός τέτοιων αναφορών δημιουργούσαν την εντύπωση ενοχής του προσφεύγοντος πριν καν δικαστεί, παραβιάζοντας το τεκμήριο αθωότητας (άρθρο 6 §2). Αντιθέτως, η αιτίαση για έλλειψη αποτελεσματικού ένδικου μέσου απορρίφθηκε (καθώς ο προσφεύγων είχε στη διάθεσή του ένδικα βοηθήματα, άρα δεν παραβιάστηκε το άρθρο 13) και επιδικάστηκαν 5.000 € για ηθική βλάβη υπέρ του προσφεύγοντος.

⁷ Constantinou and Others v. Cyprus, no. 44527/22, Judgment (Merits and Just Satisfaction), ECHR, 4 December 2025. Available at: <https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22itemid%22:%5B%22001-245810%22%5D%7D>

⁸ Iosif v. Cyprus, no. 11500/23, Judgment (Merits and Just Satisfaction), ECHR, 25 September 2025. Available at: <https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22itemid%22:%5B%22001-245066%22%5D%7D>

Συμμετοχή της Κυπριακής Δημοκρατίας ως Τρίτου Μέρους σε Υποθέσεις (2025)

Δεν εντοπίστηκε κατά το 2025 κάποια δημοσιοποιημένη υπόθεση στην οποία η Κυπριακή Δημοκρατία παρενέβη ενώπιον του ΕΔΑΔ ως τρίτο μέρος (τρίτος διάδικος). Σημειώνεται ότι το άρθρο 36§1 της ΕΣΔΑ δίνει στα συμβαλλόμενα κράτη δικαίωμα παρέμβασης σε υποθέσεις που εκκρεμούν στο Δικαστήριο και αφορούν υπηκόους τους ή γενικότερα ζητήματα ενδιαφέροντός τους. Για παράδειγμα, σε μία πρόσφατη διακρατική υπόθεση σχετικά με τη σύρραξη στην Ουκρανία, το Δικαστήριο επέτρεψε την παρέμβαση 26 κρατών ως τρίτων διαδίκων,⁹ γεγονός που καταδεικνύει ότι η Κυπριακή Δημοκρατία δύναται να συμμετέχει ως τρίτο μέρος όταν διακυβεύονται σοβαρά ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε διεθνές επίπεδο.

Συνολικά, το έτος 2025 επιβεβαιώνει τον κρίσιμο ρόλο του ΕΔΑΔ ως μηχανισμού εξωτερικού ελέγχου και εγγύησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αλλά και ως καθρέφτη των αδυναμιών του εθνικού συστήματος. Οι αποφάσεις αυτές δεν θα πρέπει να αντιμετωπίζονται μόνο ως καταδικαστικές κρίσεις ή οικονομικές επιβαρύνσεις, αλλά ως εργαλεία καθοδήγησης για θεσμικές, νομοθετικές και πρακτικές μεταρρυθμίσεις.

Νομικές και Πολιτικές επιπτώσεις: Η απόφαση αυτή του ΕΔΑΔ επιβεβαίωσε ότι η ελευθερία έκφρασης των δικηγόρων προστατεύεται ακόμα και όταν εκφράζουν κριτική προς τη δικαιοσύνη. Η δικαστική εξουσία και οι δικαστές ανήκουν στον χώρο του δημόσιου συμφέροντος και υποχρεούνται να ανέχονται σκληρή κριτική, εφόσον αυτή στηρίζεται σε μία επαρκή πραγματική βάση. Επίσης επιβεβαίωσε ότι το δικαίωμα στη δίκαιη δίκη υπερισχύει των νόμων των συμβαλλομένων κρατών και ότι σε κάθε περίπτωση οι πολίτες πρέπει να δικάζονται από αμερόληπτους και ανεξάρτητους δικαστές. Ο οποιοσδήποτε δικαστής για τον οποίο υπάρχει νόμιμος λόγος ανησυχίας σχετικά με την έλλειψη αμεροληψίας του πρέπει να εξαιρείται.

⁹ Marko Milanovic, *The Mariupol Test: Analysing the Briefs of Third States Intervening in Ukraine and the Netherlands v. Russia*, EJIL: Talk!. 9 January 2024. Available at: <https://www.ejiltalk.org/the-mariupol-test-analysing-the-briefs-of-third-states-intervening-in-ukraine-and-the-netherlands-v-russia/#:~:text=The%20Mariupol%20Test%3A%20Analysing%20the,addition%20to%20some%20other%20interventions>

Η απόφαση παράλληλα ενισχύει τη θέση των δικηγόρων ως κεντρικών φορέων του κράτους δικαίου , επιβεβαιώνοντας την ανάγκη για την προστασία τους από αυθαίρετες και δυσανάλογες κυρώσεις, ώστε να ασκούν το λειτούργημά τους χωρίς φόβο για αντίποινα. Η απόφαση υπογραμμίζει τη σημασία του σεβασμού στα δικαιώματα των διαδίκων και τη διασφάλιση της διαφάνειας στη δικαιοσύνη, έτσι η Κύπρος (όπως και άλλα κράτη-μέλη) κλήθηκε να λάβει μέτρα για την ενίσχυση της εμπιστοσύνης του κοινού προς το δικαστικό σύστημα , κυρίως αναθεωρώντας τη νομοθεσία της και ειδικότερα το αρ.44 παρ.3-4 του Νόμου Περί Δικαστηρίων.

Η απόφαση αυτή αποτελεί ασφαλιστική δικλείδα ορόσημο, για την αποτροπή αυθαίρετων πρακτικών εκ μέρους της δικαστικής εξουσίας. Η δικαιοσύνη δεν πρέπει μόνο να απονέμεται, θα πρέπει επίσης να φαίνεται ότι απονέμεται.